

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50

Palackého 50, 74111 Nový Jičín

Identifikátor školy: 600 016 820

Termín konání inspekce: 2. - 5. listopad 2004

Čj.: n6-1425/04-005095

Signatura: on4ey513

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50 je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem. Ve školním roce 2004/2005 škola vyučuje v denním čtyřletém studiu studijní obor Gymnázium - všeobecné. Školu navštěvovalo v době inspekce 646 žáků ve 22 třídách. Rada školy byla ustavena 1. února 2003.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře, základech společenských věd, cizích jazycích (německý, francouzský, ruský a latinský) a matematice v celé škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole vyučují padesát tři interní a jeden externí učitel. Všichni navštívení učitelé sledovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem. Úvazky jsou jim přidělovány vzhledem k dosaženému vzdělání a získaným pedagogickým zkušenostem. Ředitel školy a výchovný poradce splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, výchovný poradce absolvoval požadované kvalifikační studium.

Po provedené analýze rozšířil ředitel vedení školy. Na jednu zástupkyni delegoval kompetence v oblasti organizační, na druhou v oblasti pedagogické. Bylo ustaveno tzv. širší vedení školy, které se skládá z vedení školy, výchovného poradce, předsedkyně odborové organizace a pedagogickým sborem vybraných zástupců přírodovědných, společenskovědních a jazykových oborů. Snahou ředitele je přenést dílčí kompetence na větší počet členů pedagogického sboru. Změny ve vedení organizace a decentralizace řízení se dosud u některých pedagogů nesetkaly s pochopením. Organizace školního roku je zakotvena v plánu práce s časovým určením jednotlivých aktivit. Kvalitní přenos informací vůči zaměstnancům je zajištěn prostřednictvím školní počítačové sítě, na nástěnkách ve sborovně nebo verbálně. Další obousměrným zdrojem informací se stalo jednání vedení školy a studentského parlamentu. Předmětové komise zpracovávají tematické plány, zajišťují předmětové soutěže, návštěvy divadel a exkurze, ovlivňují výběr učebnic a sestavují maturitní okruhy.

Učitelé školy jsou odborně vedeni zástupkyní ředitele a předsedy předmětových komisí. Metodickou a odbornou pomoc začínajícím pedagogům garantují předsedové příslušných předmětových komisí.

Kontrolní činnost vedení školy je plánovaná, hospitační činnost konají ředitel školy a jeho zástupkyně. Pro zápis průběhu hospitací a jejich hodnocení nejsou dosud přesně stanovena jednotná pravidla, projednání závěrů s učiteli nejsou průkazná.

V plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je významný podíl věnován odbornému vzdělávání, menší zájem je o rozvíjení pedagogicko-psychologických dovedností. Škola využívá zejména nabídky Krajského vzdělávacího a informačního centra Nový Jičín a dalších vzdělávacích institutů. Učitelé cizích jazyků se účastní studijních pobytů v zahraničí. Vyučující vnímají nedostatky v komunikaci a týmových dovednostech a proto se většina přihlásila ke školní vzdělávací akci s názvem "Krizová komunikace ve škole".

Při individuálních řízených rozhovorech s ředitelem školy si učitelé stanovují vlastní priority a konkrétní úkoly svého dalšího profesního růstu. Pedagogové jsou hodnoceni podle stanovených kritérií.

Úroveň personálních podmínek ve sledovaných předmětech a organizace chodu školy

umožňuje efektivně realizovat vyučovaný studijní obor a je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Materiálně-technické podmínky školy umožňují efektivně realizovat výuku všech sledovaných předmětů. Ve škole je dostatek odborných učeben a běžných tříd, je zřízen bezbariérový přístup.

Pro výuku cizích jazyků je určena jedna malá učebna vybavená speciálním nábytkem a audiovizuální technikou, s úložnými prostory pro cizojazyčné materiály a další třídy zařízené standardním starým školním nábytkem, v několika případech audiovizuální technikou, s nástěnnou výzdobou vztahující se k reáliím cizích zemí. Výuka českého jazyka a literatury, základů společenských věd a matematiky probíhá ve třídách s opotřebovaným nábytkem. Některé třídy jsou vybaveny didaktickou technikou, výzdoba části tříd měla nízkou

estetickou úroveň.

Žáci mají k dispozici moderní učebnice, mohou využívat programy ve třech počítačových

učebnách k individuálnímu procvičování, mají zajištěn přístup k internetu pro vyhledávání dalších informačních materiálů. Učitelé cizích jazyků připravují žákům také doplňkové kopírované materiály z cizojazyčných tiskovin a organizují odběr školních cizojazyčných časopisů, které jsou ve výuce používány. Žáci mohou také využívat knižní a časopisecké fondy školní knihovny.

Kontrola využívání materiálně-technických zdrojů je součástí kontrolní činnosti ředitele školy. Ve spolupráci s předmětovými komisemi zjištěná fakta analyzuje a přijímá potřebná opatření ke zlepšení vzdělávacích podmínek.

Materiálně-technické podmínky školy ve sledovaných předmětech umožňují realizovat vyučovaný studijní obor a jsou hodnoceny jako dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Škola vyučuje v denním studiu čtyřletý studijní obor Gymnázium - všeobecné v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Škola se řídí schválenými učebními dokumenty pro gymnázia. Učební plán všech ročníků je sestaven s ohledem na profil a kompetence absolventů, k posílení časové dotace přírodovědných předmětů jsou dvě disponibilní hodiny ve všech ročnících určeny výuce předmětu cvičení z přírodovědných předmětů.

Dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolní činnost ředitele, jeho zástupkyň a poradních orgánů je pravidelná, děje se podle plánů a má pozitivní vliv na plnění učebních dokumentů.

Rozvrh hodin je sestaven s přihlédnutím k maximálnímu počtu vyučovacích hodin v průběhu dne. Délka přestávek je v souladu s vyhláškou o středních školách. Vnitřní řád školy obsahuje práva žáků, pravidla pro docházku žáků do školy, omlouvání nepřítomnosti a postup při porušování řádu včetně porušení zákazu Zneužívání návykových látek.

Výchovné poradenství a prevence sociálně-patologických jevů jsou integrovány do výchovně-vzdělávacího procesu. Ve škole působí pětičlenný poradenský tým, který nepředává pouze informace, ale pomáhá předcházet, resp. řešit náročné životní situace žáků školy. Služby týmu jsou studenty využívány. Aktivita poradenského týmu přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávací práce školy.

Klima školy, její zapojení do vzdělávacích aktivit a projektů přispívá k realizaci vzdělávacího programu.

Informace jsou žákům školy předávány prostřednictvím nástěnek, třídními učiteli a zástupci studentského parlamentu. Funkční školní informační systém vůči zletilým žákům a zákonným zástupcům nezletilých žáků využívá zejména internetových stránek školy a informačních a konzultačních schůzek s vyučujícími, informační hodnotu mají také závěry zjednání rady školy a aktivu rodičů.

Český jazyk a literatura, základy společenských věd

V rámci inspekční činnosti bylo hospitováno ve všech ročnících gymnázia u deseti vyučujících.

Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd, příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá a promyšlená. Prakticky všechny navštívené hodiny byly mimo úvodního opakování spojeného s hodnocením realizovány informačně receptivními a dialogickými metodami, konkrétně výkladem, rozhovorem se žáky, prací s učebnicí a posléze zápisy do sešitů podle pokynů vyučujících. Převažoval frontální způsob výuky, v jedné vyučovací hodině byla vhodně uplatněna výuka ve skupinách a účelně využita audiovizuální technika. Probírané učivo obsahově navazovalo na předcházející témata.

Všichni vyučující hospitovaných předmětů splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů ve středních školách včetně aprobační kvalifikace, což mělo pozitivní vliv na úroveň sledované výuky. Hospitované hodiny byly hodnoceny v rozmezí od vynikající po dobré.

Výuka probíhala v prostorných třídách vhodných pro výuku sledovaných předmětů. Hodnocení žáků mělo pozitivní charakter, chyby byly analyzovány bezprostředně po každém ukončení ústního projevu a zkoušení realizováno převážně ústní formou, žáci v závěru vyučovacích jednotek sebehodnocení vyzývání nebyli.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala stanoveným výukovým cílům a věku žáků. Tempo bylo přiměřené, výuka věcná, organizační pokyny jasné a srozumitelné. Z průběhu hodin byla zřejmá soustavnost pedagogického působení, žáci byli ukázněni a chovali se přirozeně, množství předávaných informací bylo přiměřené, odpovídalo učebním osnovám a typu školy.

Interakce a komunikace při výuce probíhala podle dohodnutých pravidel jednání, Učitelé respektovali osobnost žáků. Komunikace a vyjadřování žáků bylo na dobré úrovni, komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování ve všech navštívených hodinách byla velmi dobrá. Učitelé měli pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době hospitační činnosti nebyly zaznamenány.

Výsledky vzdělávání učitelé zjišťují vlastními evaluačními nástroji, převážně ústním zkoušením s následnou klasifikací prokázaných znalostí, případně samostatně zpracovaných referátů, kontrolních písemných cvičení včetně slohových prací v českém jazyce. V každém ročníku jsou v předmětu český jazyk a literatura realizovány dvě slohové práce za pololetí, příležitostně kontrolní práce, příp. klasifikované diktáty, pravopisná, gramatická event. stylistická cvičení v průběhu školního roku.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře a základech společenských věd měly celkově velmi dobrou úroveň.

Německý, francouzský, ruský a latinský jazyk

Hospitace proběhly u jedenácti učitelů v hodinách německého, francouzského, ruského a latinského jazyka v 1. - 4. ročníku.

Cíle výuky byly stanoveny vhodně s ohledem na aktuální stav třídy. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly konkrétní, učivo navazovalo na předcházející látku, zařazovány byly výchovné prvky, např. výchova k respektu vůči jinojazyčné kultuře a tradicím.

Výuka sledovaných cizích jazyků je zajištěna plně kvalifikovanými pedagogy, v jednotlivých hodinách se tato okolnost příznivě projevila jak ve variabilitě používaných metod výuky, tak zejména v přímém cizojazyčném projevu vyučujících.

Hospitovaná výuka probíhala v běžných třídách se zářivkovým osvětlením, zařízených starším školním nábytkem, s esteticky hodnotnou nástěnnou výzdobou. Kromě magnetofonu k nácviku poslechu s porozuměním byly využity učebnice s cvičebnicemi, cizojazyčné slovníky a při latině také doplňkové kopírované materiály.

Sledované hodiny měly přiměřené tempo umožňující plnění vytýčených vzdělávacích cílů. Ve většině hodin se účelně střídala frontální a skupinová výuka s individuální prací, a to i při výuce latinského jazyka. Ve všech hodinách moderních jazyků převládala cizojazyčná komunikace, většinou byla zařazována cvičení pro všechny jazykové kompetence, důraz byl kladen také na znalost dějin, kultury a reálií země studovaného jazyka. Zvláštní relaxační prvky nebyly zařazovány. Role učitelů jako organizátorů výuky a zdrojů informací byla vyvážená.

Žáci byli ukázněni, k práci v hodinách cizích jazyků dobře motivovaní, cizojazyčný projev učitelů se vyznačoval dobrou jazykovou kulturou, žáci dostávali dostatek prostoru pro cizojazyčnou komunikaci.

Přístup pedagogů k žákům byl korektní a vlídný. Při hodnocení písemných i ústních výkonů žáků bylo využíváno analýzy chyb jako motivačního prvku k dalšímu učení. Hodnocení žáků probíhalo podle klasifikačného řádu. Ve většině sledovaných hodin nebyli žáci za své výkony klasifikováni známkou, ale byli ohodnoceni slovně, ve dvou hodinách byl po předchozím zadání a vysvětlení požadavků zpracováván písemný kontrolní test. K sebehodnocení žáci vyzýváni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách německého, francouzského, ruského a latinského jazyka jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

Hospitace se uskutečnily v 1. - 4. ročníku u všech deseti učitelů matematiky.

Cíle výuky byly stanoveny účelně a konkrétně vzhledem k aktuálnímu stavu tříd. Vyučující respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Kontinuita učiva mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Výuka v 1. a 2. ročníku je dotována třemi vyučovacími hodinami týdně. Třídy v 3. a 4. ročníku jsou dle volby žáků pro výuku matematiky rozděleny do dvou výukových skupin s týdenní dotací dvou nebo čtyř hodin týdně.

Výuka matematiky je v plném rozsahu zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato okolnost měla pozitivní vliv na věcnou a odbornou správnost výuky, hospitované hodiny byly hodnoceny v rozmezí od vynikajících po dobré.

Vyučování matematiky probíhalo v určených třídách, do kterých žáci docházeli. Třídy jsou dostatečně prostorné, vybavené starším žakovským nábytkem. Jejich estetická úprava nemá vysokou úroveň. Žáci učebnice používali zejména pro výběr příkladů při procvičování učiva. Didaktická technika nebyla v hospitovaných hodinách použita.

Učitelé řídili výuku s ohledem na účelné využití vyučovacího času, průběžně sledovali naplňování stanovených cílů. Žákům bylo umožněno používat vlastní postupy řešení. Probíraná látka navazovala na dřívější učivo, učitelé postupovali od snadnějších příkladů ke složitějším. Převážně byla uplatňována hromadná výuka, do jejíhož rámce byla zařazována samostatná práce žáků. Členění hodin bylo zpravidla účelné, tempo výuky přiměřené. Relaxaci žáků nebyla věnována pozornost.

V úvodu učitelé motivovali žáky sdělením cíle a stavby vyučovacích hodin. Motivaci žáků zvyšovalo kladné průběžné slovní hodnocení úspěšných postupů. V hodinách byla většina žáků aktivní a projevovala o výuku zájem.

Klima ve třídách bylo pozitivní, učitelé i žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace. Vyučující a žáci se navzájem respektovali. Při vyučování měli žáci možnost vyjádřit vlastní názor a diskutovat, čehož žáci v některých třídách dostatečně nevyužili. Komunikativní dovednosti žáků měly odpovídající úroveň.

Učitelé zjišťovali znalosti a dovednosti žáků frontálním opakováním, zkoušením nebo vypracováním kratších písemných prací. Vyučující respektovali individuální dispozice žáků, otázky byly zaměřeny na pochopení širších souvislostí. Klasifikace byla objektivní a zdůvodněná. Celkové hodnocení ani sebehodnocení práce žáků ve výuce se ve většině hodin neuskutečnilo.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách matematiky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedle běžných metod klasifikace podle vnitřního klasifikačního řádu používá škola k hodnocení výsledků své práce standardizované komerční testy, externí zkoušky, srovnávací ředitelské písemné práce, projektové úlohy zadávané skupinám. Nové evaluační nástroje připravuje škola na základě evropské spolupráce v rámci projektu Sokrates. Další informace poskytuje umístění žáků v konverzačních soutěžích a olympiádách, počet přijatých žáků k dalšímu studiu. Získané výsledky jsou vedením školy a předsedy předmětových komisí analyzovány. O výsledcích analýzy se diskutuje a zpravidla jsou vyvozeny konkrétní závěry, které vedou k dílčím opatřením a změnám.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola zajišťuje pedagogickou praxi studentů vysokých škol, zapojuje se do různých projektů a aktivit. Žáci se zúčastňují velkého množství soutěží. Škola se prezentuje v regionálních sdělovacích prostředcích. Žákům školy je umožněno trávit volný čas v zájmových kroužcích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy čj. 28476/2003-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 6. ledna 2004
2. Zřizovací listina vydaná usnesením zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. 25/1108/1 ze dne 30. září 2004
3. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy čj. 20595/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem 4. *Učební plány platné pro školní rok 2004-2005* ze dne 1. září 2004 5. Výkaz o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. září 2004
6. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2004/2005
7. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005
8. Rozvrhy hodin všech tříd ve školním roce 2004/2005
9. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů, výchovného poradce a ředitele školy ve školním roce 2004/2005
10. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2004/2005
11. *Vnitřní řád gymnázia* ze dne 1. září 2004
12. *Vnitřní předpis pro hodnocení prospěchu a chování studentů* ze dne 1. září 2004
13. *Plán práce (2004 - 2005)* bez data
14. *Plán kontrolní činnosti ředitele školy* ze dne 30. srpna 2004
15. *Plán výchovného poradce* ze dne 31. srpna 2004
16. *Minimální preventivní program* bez data
17. *Kriteria pro přiznání osobního příplatku a pro přiznání mimořádné odměny* ze dne 27. června 2003 (změna podpisu zástupce odborové organizace dne 2. listopadu 2004) 18. *Výroční zpráva Gymnázia, Nový Jičín, Palackého 50 za školní rok 2003/2004*, září 2004 19. *Strategický plán rozvoje školy, závěrečná práce TOŠ, 2004*

ZÁVĚR

Všichni učitelé hospitovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem, což se pozitivně projevilo na efektivní realizaci vzdělávacího programu školy a kvalitě výuky.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnit učební plán. Třídy, ve kterých se výuka sledovaných předmětů uskutečnila, jsou, až na výjimku jedné odborné učebny cizích jazyků, vybaveny opotřebovaným žákovským nábytkem.

Ve vyučování převažovala pozitiva, většina žáků se aktivně zapojovala do výchovně-vzdělávacího procesu. Metody práce jednotlivých vyučujících respektovaly charakter učiva a schopnosti žáků. Pozitivem jsou vstřícné interpersonální vztahy.

Od poslední inspekce v roce 2003 se změnila organizace práce školy, rozšířilo se vedení, byly ustanoveny další poradní orgány ředitele. Materiálně-technické vybavení ve sledovaných předmětech nedoznalo výrazných změn.

Hodnotící stupnice:

vynikající velmi dobrý

dobrý (průměrný)

vyhovující

nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Vedoucí týmu PhDr. Lubomír Kratochvíl

Člen týmu Mgr. Karel Mareš

Člen týmu Mgr. Olga Novotná

V Ostravě dne 17. prosince 2004

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Mgr. Milan Bortel

Podpis

.....